

Рекомендації щодо повернення коштів, помилково (надміру) сплачених на бюджетні рахунки (далі – Рекомендації), розроблено з метою чіткого визначення етапів цієї процедури та сприяння прискоренню процесу повернення.

Процедура повернення помилково (надміру) сплачених коштів, визначається Порядком повернення (перерахування) коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 03.09.2013 № 787 (далі – Порядок).

Слід зазначити, що з 31 грудня 2021 року набули чинності зміни до Порядку, згідно з якими було запроваджено спрощену систему повернення помилково сплачених коштів. Раніше для повернення коштів платнику необхідно було спочатку подати заяву про повернення до Міністерства економіки України (далі - Мінекономіки), яке надавало відповідне подання. Потім платнику необхідно було звернутись із заявою до Державної казначейської служби України (далі – ДКСУ), яке на підставі доданого до неї подання Мінекономіки повертало кошти. Така процедура була обтяжливою для платників.

Згідно з новою процедурою платнику для повернення коштів достатньо подати до Мінекономіки заяву, в електронній чи паперовій формі, протягом року з дня їх зарахування до бюджету. Мінекономіки за результатами розгляду заяви надсилає подання щодо повернення коштів до ДКСУ, яке протягом 5 робочих днів

повертає кошти на рахунок платника. Таким чином, платник подає лише одну заяву, за результатами розгляду якої помилково сплачені кошти повертаються на його рахунок.

Детально розглянемо процедуру повернення помилково сплачених коштів. Згідно зі статтею 8 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від 21 січня 1993 р. № 7-93 (далі – Декрет), для повернення коштів необхідно подати заяву до державного органу, який контролює справляння мита, протягом року з дня їх зарахування до бюджету. У даному випадку, таким органом є Мінекономіки, що здійснює контроль за справлянням державного мита за реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності за кодом класифікації доходів бюджету 22090300 («Державне мито за дії, пов'язані з одержанням патентів на об'єкти права інтелектуальної власності, підтриманням їх чинності та передаванням прав їхніми власниками»).

Для повернення помилково (надміру) сплачених до бюджету коштів необхідно:

- подати заяву про повернення помилково сплачених коштів до Мінекономіки за адресою: вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008. Така заява може бути подана в електронній формі на адресу meconomy@me.gov.ua. У заяві обов'язково вказується наступна інформація в такий послідовності:

- Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичних осіб) або найменування платника (для юридичних осіб);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника

податків та мають відмітку в паспорті) або код за ЄДРПОУ (для юридичних осіб);

- місце проживання фізичної або місцезнаходження юридичної особи та номер контактного телефону, адреса електронної пошти;
  - причина повернення коштів, тобто навести обґрунтування того, що платіж є дійсно помилковим, та чітко сформулювати суть заяви, а саме: вказати, що платник вимагає **повернути** кошти (а не, наприклад, підтвердити зарахування, надходження на бюджетний рахунок тощо);
  - найменування та місце знаходження банку, в якому відкрито рахунок (в тому числі картковий рахунок) отримувача коштів, та реквізити такого рахунка;
  - номер відповідної заявки на об'єкт права інтелектуальної власності;
  - оригінал або копія відповідного платіжного документа або паперова копія електронного розрахункового документа;
- Мінекономіки, на основі обґрунтованого висновку УКРНОІВІ, готує подання за встановленою формою (Додаток 1 до Порядку) до Головного управління ДКСУ у м. Києві (національна валюта) або Департаменту фінансів КМДА (іноземна валюта) щодо повернення коштів;
- подання щодо повернення коштів надсилається Мінекономіки безпосередньо до ДКСУ або Департаменту фінансів КМДА;
- ДКСУ або Департамент фінансів КМДА протягом 5 робочих днів повертає кошти на рахунок платника.

Якщо заява про повернення коштів з бюджету подається в електронній формі одночасно подається сканована копія платіжного документа, який підтверджує перерахування коштів до бюджету, з обов'язковим накладанням електронного підпису платника, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (КЕП).

Подання на повернення коштів складається на ім'я платника, проте у заяві платник може визначити довірену особу для отримання коштів, що мають бути повернені йому з бюджету. У такому разі до заяви про повернення коштів з бюджету додаються довіреність на отримання коштів довіреною особою, засвідчена згідно з вимогами Цивільного кодексу України, та копія паспорта довіреної особи.

Деякі заявники звертаються з проханням щодо перезарахування помилково сплаченого мита на іншу заявку, проте Декретом та Порядком перезарахування, помилково сплаченого держмита, не передбачено.

У випадку, якщо державне мито за реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності помилково сплачено на бюджетний рахунок, призначений для зарахування інших бюджетних платежів (наприклад, для сплати податків), заяву на повернення коштів необхідно подавати не до Мінекономіки, а **до органу, за яким закріплено контроль за справлянням коштів по відповідному рахунку та коду бюджетної класифікації**. Інформацію про бюджетні рахунки та відповідні їм коди бюджетної класифікації можна дізнатись на вебресурсах Державної податкової служби та Державної казначейської служби.

Уникнути багатьох помилок та пов'язаних з ними наслідками, допомагає уважне ознайомлення з Інформаційним повідомленням, яке надсилається разом з рішенням про реєстрацію відповідного патенту чи свідоцтва. В цьому інформаційному повідомленні зазначені реквізити рахунків, розміри державного мита та збору за публікацію по конкретній заявці, а також корисні вебпосилання, які можуть знадобитися при здійсненні платежів.

Також, платникам буде корисним ознайомитись з розробленими УкРНОІВІ методичними матеріалами [«Типові випадки помилкової сплати державного мита»](#).

Повернення коштів, помилково сплачених на бюджетні рахунки, здійснюється безоплатно!